

Katalóg vzdelávacích programov – pracovisko Košice

II. stupeň ZŠ a SŠ

Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva si pre vás pripravilo ponuku vzdelávacích programov špeciálne pre lokality Východného Slovenska. Prednáškami a terénnymi exkurziami vás prevedú na slovo vzatí odborníci – naši skúsení jaskyniari, ktorí si pre vás pripravujú rozprávania z objavovania jaskynných krás, spojené s ukážkami.

ČO PONÚKAME?

Prednáška:

Lokalita: u vás v škole alebo na školskom dvore
Dĺžka trvania: 45 – 60 min.

Terénna exkurzia:

Lokalita a dĺžka trvania: podľa zvolenej exkurzie

AKÁ JE CENA PROGRAMU?

Prednáška 2 €/osoba

Terénna exkurzia 3 €/osoba

Pedagogický dozor zdarma

AKO SI PROGRAM OBJEDNAŤ?

Telefonicky alebo e-mailom:

0905650216; gabishark@gmail.com,
0904338683; jozef.psotka@gmail.com,
minimálne 3 dni vopred

Prednáška

Aké je to byť jaskyniarom?

Viete akú jaskyniarsku techniku využívajú jaskyniari pri svojej práci? Spoznajte osvetlenie, šplhacie pomôcky, meranie a objavovanie jaskýň. Demonštrácia jednotlivých prvkov kompletného jaskyniarskeho výstroja a zásady jeho používania. Zásady bezpečnosti. Základné uzly – praktický kurz pre deti a mládež. Praktické ukážky využitia uzlov v prírode i v živote. Prednáška a workshop o jaskyniach a jaskyniaroch odhalí úskalía tohto netradičného koníčka a vedeckého skúmania.

Prednáška

Jaskyne Slovenského krasu

V Slovenskom krase dnes poznáme 1400 jaskýň rôzneho veku, vývoja či povahy. Niektoré sú známe odnepamäti, iné objavili povrchovým prieskumom či kopaním jaskyniari. V roku 2023 slávil jaskyniarsky prieskum krasu storočnicu. Jaskyne tu systematicky objavovalo, skúmalo a dokumentovalo celkovo 150 jaskyniarov so spolupracovníkmi celkovo zo 4 krajín (SK, HU, CZ, PL). Od roku 1970 skúma, lokalizuje a dokumentuje tunajšie jaskyne SMOPaJ.

Prednáška

Ako sa v prírode nestratiť

Prednáška zameraná na svetové strany, orientáciu vo voľnej krajine bez ale aj s pomocou kompasu. Zásady zdolávania voľnej krajiny (bezpečnosť počas búrky, dažďa, v zime i v noci). Geológia v teréne, poznávanie hornín. Skalný reliéf a pohyb v ňom. Jedovaté rastliny, jedovaté a nebezpečné živočíchy a zásady bezpečnosti pri kontakte s nimi.

Prednáška

Kyjatická kultúra v Slovenskom krase

Rozprávanie o kyjatickej kultúre a prezentácia jej nálezov z oblasti Slovenského krasu. Praveký fortifikačný val kyjatickej kultúry z neskoršej doby bronzovej na vrcholovej plošine Zádielskej planiny. Historické, vyše 100 rokov staré názvoslovie jednotlivých prvkov skalného reliéfu Zádielskej tiesňavy. Legendy, povesti, ale aj skutočné príbehy detí, ktoré sa kedysi odohrali v Zádielskej tiesňave (rozprávanie o Kráľovskej jaskyni, údajnom útočisku kráľa Bela IV.; o Lôžkovej jaskyni, kde sa pred vojnou ukrýval chlapec, ktorý tu spával na kamennom lôžku).

Prednáška

Najstaršie stromy v Slovenskom krase

Prednáška zameraná na najstaršie stromy v Slovenskom krase. Dozvieme sa o dube (600 rokov), buku (300 rokov), hrabe (250 rokov) na planinách Dolný vrch a Horný vrch. Odhalí tiež význam starých solitérov v krajine.

Slovenské múzeum
ochrany prírody a jaskyniarstva

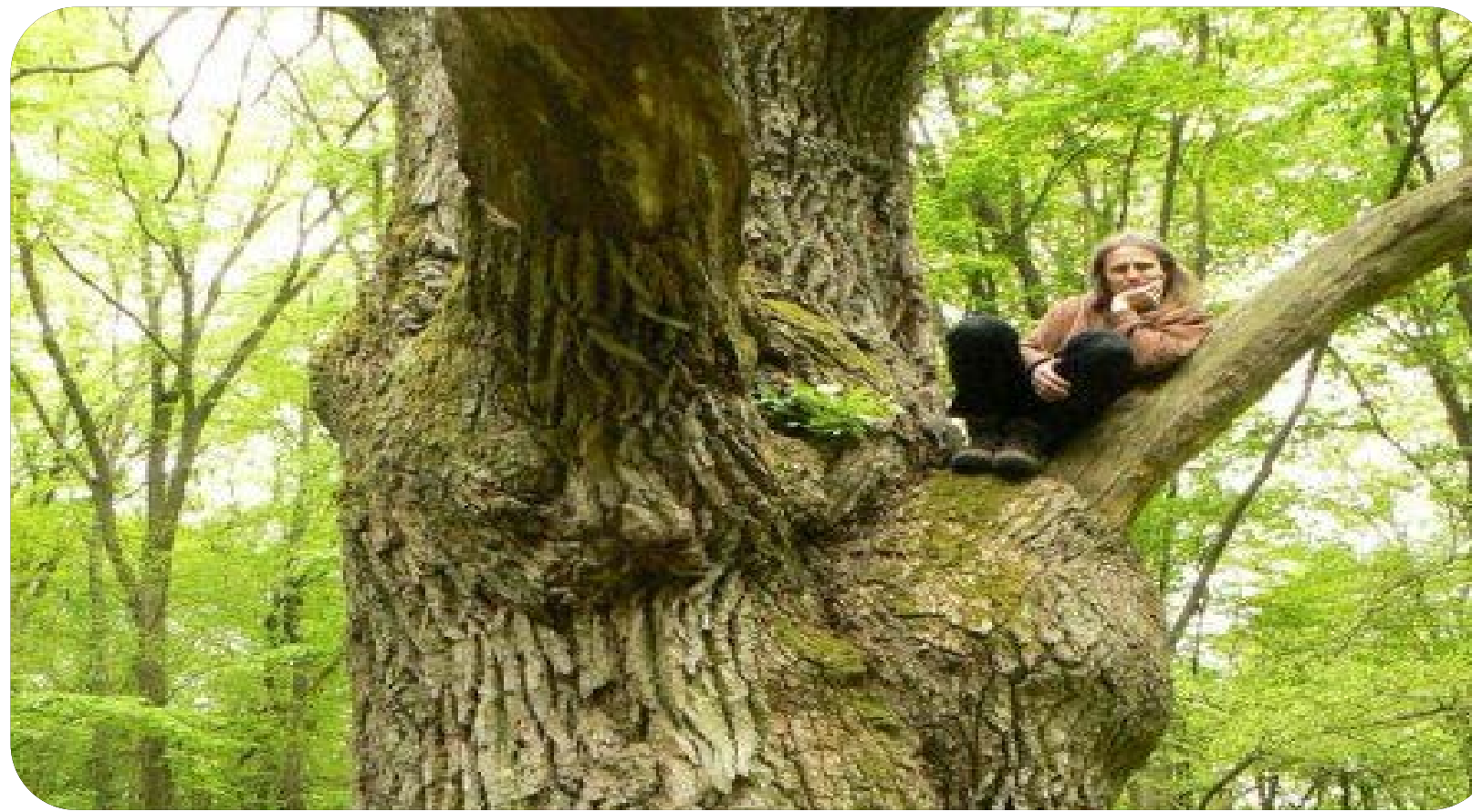
www.smopaj.sk

Terénna exkurzia

Život na lane

Ukážka zlaňovania do priepasti pomocou kompletnej jednolanovej techniky (SRT). Demonstrácia jednotlivých prvkov kompletného jaskyniarskeho výstroja a zásady jeho používania. Zásady bezpečnosti. Základné uzly – praktický kurz pre deti a mládež. Praktické ukážky využitia uzlov v prírode i v živote. Zážitkový jaskyniarsky traverz, lanovka pre žiakov. Kompletný výstroj a ochranné pomôcky k dispozícii.

Lokalita: podľa miesta školy **Dĺžka trvania:** 3 h **Doprava:** autobus

Terénna exkurzia

Jaskyne Kozích rohov

Rádovo stovky metrov jaskynných priestorov, dokonca aj jedna priepasť sa vyskytujú blízko 2. najväčšieho mesta na Slovensku – pri Košiciach, sotva metre od jeho katastra. Patria medzi významné jaskyne Čiernej Hory. Navštívime ich vchody, vysvetlíme si, čo je jaskynný komín, porozprávame sa o tajomnom pôvode jednej z chodieb do jaskyne, ktoré dodnes nik nevyriešil, a zároveň si osvojíme základy krasovej geológie v nádhernom prostredí Kozích rohov.

Lokalita: Košice-okolie **Dĺžka trvania:** 4 – 6 h **Doprava:** autobus

Terénna exkurzia

Najstaršie stromy v Slovenskom krase

Exkurzia zameraná na najstaršie stromy v Slovenskom krase. Návšteva duba (600 rokov), buku (300 rokov), hrabu (250 rokov) na planinách Dolný vrch a Horný vrch. Odhalí tiež význam starých solitérov v krajine.

Lokalita: Dolný a Horný vrch **Dĺžka trvania:** 4 – 5 h **Doprava:** autobus

Terénna exkurzia

Baníctvo na Jasovskej planine

Krasový a banícky fenomén Nižného Ferteša. Návšteva Gordánovej jaskyne, historická prospekcia, návšteva historických kutacích jám (pingov) a baní na železnú rudu. Baníctvo v 19. storočí, úzkokoľajná železnica na Jasovskej planine; historické obhospodarovanie krajiny (pálenie dreveného uhlia, pálenie vápna, pastva); priepasť v intraviláne obce Hačava – Krulova baňa. Spektakulárny výhľad na Jasovskú planinu, Košickú kotlinu a Cserehát v Maďarsku.

Lokalita: Hačava **Dĺžka trvania:** 3 – 4 h **Doprava:** autobus

Terénna exkurzia

Ako sa v prírode nestratiť

Exkurzia zameraná na svetové strany, orientáciu vo voľnej krajine bez aj za pomoci kompasu. Zásady zdolávania voľnej krajiny (bezpečnosť počas búrky, dažďa, v zime i v noci). Geológia v teréne, poznávanie hornín. Skalný reliéf a pohyb v ňom. Jedovaté rastliny, jedovaté a nebezpečné živočíchy a zásady bezpečnosti pri kontakte s nimi.

Lokalita: podľa miesta školy **Dĺžka trvania:** 1 – 3 h **Doprava:** autobus

Terénna exkurzia

Košické jaskyne

Košice patria k málo mestám na Slovensku, kde sa dokonca priamo v intraviláne nachádzajú prírodné jaskyne. V katastri Košice-mesto je ich viacero, a veľmi zaujímavých z hľadiska histórie i paleontológie. Navštívime miesta, kde 1000-ročná voda v roku 2010 navždy pochovala jednu z košických jaskýň.

Lokalita: Košice-okolie **Dĺžka trvania:** 1 – 3 h **Doprava:** MHD

Terénna exkurzia

Jaskyňa Skalistý potok

Najdlhšia a najhlbšia jaskyňa Slovenského krasu. Exkurzia ku vchodu jednej z najvýznamnejších a najzvláštnejších čiastočne vodou zatopených jaskýň na Slovensku. História jej prieskumu a speleopotápačského prieskumu. Vyvieracia Vinice. Prechádzka pod stráňami Jasovskej planiny.

Lokalita: Skalistý potok **Dĺžka trvania:** 2 h **Doprava:** autobus

Terénna exkurzia

Fenomén krasových jaskýň výverového typu

Drienovecká jaskyňa; krasová tiesňava Miglinc a návšteva jaskyniarmi vykopanej Keglevichovej jaskyne. Príklady obhospodarovania historickej krajiny (pastva, miliere/drevné uhlie, pálenie vápna vo vápenkách). Návšteva historického jablňového sadu. Možnosť stravovania i občerstvenia v Drienoveckých kúpeľoch.

Lokalita: Drienovec **Dĺžka trvania:** 4 – 5 h **Doprava:** autobus

Terénna exkurzia

Fenomén Zádielskej tiesňavy

Jaskyne (rozprávanie o mohutnej podzemnej sieni Erňa); skalné formy (Cukrová homoľa), jaskyne ako praveké refúgiá a miesta kultov a krvavých obradov. Rozprávanie o živote na Zádielskom hradisku. Povesť, legendy a skutočné historické príbehy detí zo Zádielskej tiesňavy.

Lokalita: Zádiel **Dĺžka trvania:** 1 – 5 h **Doprava:** autobus

Terénna exkurzia

Kyjatická kultúra

Praveký fortifikačný val kyjatickej kultúry z neskorej doby bronzovej na vrcholovej plošine Zádielskej planiny, spektakulárne výhľady: Hájska vyhládka, Krkavčie skaly, Vár-út (praveká Hradisková cesta). Historické, vyše 100 rokov staré názvoslovie jednotlivých prvkov skalného reliéfu Zádielskej tiesňavy. Legendy, povesti, ale aj skutočné príbehy detí, ktoré sa kedysi odohrali v Zádielskej tiesňave.

Lokalita: Háj **Dĺžka trvania:** 2 – 6 h **Doprava:** autobus

Terénna exkurzia

Jaskyne Hájskej tiesňavy

Hájska tiesňava, penovcové vodopády a syngenetické penovcové jaskyne (jaskyňa Morské oko). Rozprávanie o speleopotápačskom výskume v zatopenej, bohato sintrovými útvarmi vyzdobenej jazernej jaskyni pod korytom Hájskeho potoka. Návšteva historickej čerpadlovej stanice, ktorá dopravovala na planinu vodu pre hospodárske zvieratá.

Lokalita: Háj **Dĺžka trvania:** 3 h **Doprava:** autobus

Slovenské múzeum
ochrany prírody a jaskyniarstva

www.smopaj.sk